

כב:

עין משפט
נר מצוה

קסא א ב מ"י פ"ג
מהל' איסורי
מוכת הלכה ב:
קסב ג מ"י פט"ו מהל'
מעשה הקרבנות
הלכה ב:

שיטה מקובצת

[א] מאיזה מיקום אנו
 יודעים הכי נהי נמי;
 [ב] נתחבטו מן בני התורים
 זו מן היותה בני קצת
 זו כחבו מן בני התורים
 זו מן בני היותה וסדכתי:
 [ג] רם מצוי כבשרם
 כי שמים נדאם מנייהו
 אחי: [ד] אחרינא דתרים
 יסמיע דוקא גדולים:
 [ה] והא דנקט לא לישתמיט
 [ו] וא"ת וזה רח
 סבר דאגרוגניס ספק
 דפרישנ' בסוף המפלת:

רבינו גרשום

י"מ תורים גדולים בני
דונה קטנים ותחילה
דעהב כו' כשמתחילין
דעהב הנדעה לענין תורים
גדין קטנים ולענין בני
ינה חשובים גדולים
ושניהם פסולין:

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

וְיִמָּחַר בני יונה שֵׁאָה הוֹכְשֵׁרוּ בְּגוֹלָיִים. כְּדַמְּרֵשׁ כַּמְּחֹךְ לֵאמֹר לִישְׁמִטָּה קָרָא לְיִשְׁכּוֹב מִן הַיּוֹנִים: **וְיִמָּחַר** תּוֹרִים שֵׁאָה הוֹכְשֵׁרוּ בְּקַבִּיצֵיהֶם. מִיָּמָה כִּיּוֹן דֹּלְחָתִי לֹא קִיַּמְתִּי לֵן דְּבִנִּי יוֹנָה הִוּוּ קִטְטִים דּוֹקֵא אִ"כּ מִנֵּה לִי הַדְּמוּרִים לֹא הוֹכְשֵׁרוּ כַּקִּטְטִים הִדְּא גּוֹפֵה לֹא יִדְעִין

וַיֹּאמֶר בְּנֵי יוֹנָה שְׁלֹא הוֹכַשְׁרוּ בְּגִדְלֵיהֶם
הוֹכַשְׁרוּ בְּקִמְצֵים תּוֹרִים שֶׁהוֹכַשְׁרוּ בְּגִדְלֵיהֶם
אֵינוֹ דִּין שֶׁהוֹכַשְׁרוּ בְּקִמְצֵים ת"ר יְתוּרִים
גְּדוּלִים וְלֹא קִמְצֵים בְּנֵי יוֹנָה קִמְצֵים וְלֹא
גְּדוּלִים שִׁכּוּל וְהֵלֵא דִּין הוּא וְמָה תּוֹרִים
שְׁלֹא הוֹכַשְׁרוּ בְּקִמְצֵים הוֹכַשְׁרוּ בְּגִדְלֵיהֶם
בְּנֵי יוֹנָה שֶׁהוֹכַשְׁרוּ בְּקִמְצֵים אֵינוֹ דִּין שֶׁהוֹכַשְׁרוּ
בְּגִדְלֵיהֶם תִּלְמוּד לומר בְּנֵי יוֹנָה קִמְצֵים וְלֹא
גְּדוּלִים מֵאֵי תִלְמוּדָא אִמְר רַבָּא לֹא יִשְׁתַּמֵּי
קְרָא וּלְכַתּוּב מִן בְּנֵי הַתּוֹרִים אוֹ מִן הַיוֹנָה
אֵימָא בְּנֵי יוֹנָה דְּכַתְּב בְּהוּ רַחֲמָנָא בְּנֵי
קִמְצֵים אֵין גְּדוּלִים לֹא תּוֹרִים אֵי בְּעֵי גְּדוּלִים
לִיִּיתִי אֵי בְּעֵי קִמְצֵים לִיִּיתִי דּוּמָא דְּבְנֵי
יוֹנָה מָה בְּנֵי יוֹנָה קִמְצֵים אֵין גְּדוּלִים לֹא
אֵף תּוֹרִים גְּדוּלִים אֵין קִמְצֵים לֹא ת"ר יִכּוּל
יְהוּ כָּל הַתּוֹרִים וְכָל בְּנֵי הַיוֹנָה כְּשֵׁרִים
תִּלְמוּד לומר מִן הַתּוֹרִים וְלֹא כָּל הַתּוֹרִים
מִן בְּנֵי הַיוֹנָה וְלֹא כָּל בְּנֵי יוֹנָה פִּרְט
לְתַחֲלִיל הַצִּיּוּב שְׂבוּהָ וְשְׂבוּהָ שְׂפִסּוּל
מֵאִיתִי הַתּוֹרִים כְּשֵׁרִים מְשִׁיחוּבֵּי מֵאִיתִי
בְּנֵי יוֹנָה שְׂפִסּוּל מְשִׁיחוּבֵּי תַנִּי יַעֲקֹב קִרְחָא
מֵאִיתִי בְּנֵי יוֹנָה כְּשֵׁרִים מְשִׁיחוּבֵּי הוּא
תַנִּי לֹא הוּא אִמְר לֹא זַאֲפֵרוּחֵי יַעֲלֵעוּ דָם
אִמְת אִמְר אֲבִי זַמְכִי שְׁמִיט גִּדְפָא מִינֵיה
וְאִתִּי דְּמָא בְּעֵי רַבִּי זִירָא הָאֹמֵר הִרִי עָלִי
עוֹלָה מִן הַתּוֹרִים אוֹ מִן בְּנֵי הַיוֹנָה וְהִבִּיא
תַּחֲלַת הַצִּיּוּב שְׂבוּהָ וְשְׂבוּהָ מֵהוּ
סְפִיקָא הוּי וְנִפְיָק אוֹ דִּילְמָא בְּרִיה הוּי
וְלֹא נִפְיָק אִמְר רַבָּא תָא שְׁמַע פִּרְט לְתַחֲלִיל
הַצִּיּוּב שְׂבוּהָ וְשְׂבוּהָ שְׂפִסּוּל אֵי אִמְרַת
בְּשִׁלְמָא בְּרִיה הוּי שְׁפִיר אֵלֹא אֵי אִמְרַת
סְפִיקָא הוּי אִצְמֵרִךְ קְרָא לְמַעוּטֵי סְפִיקָא

במחנה איכה למד' ראין אום עוף קרב צמח וחטיו תוריס ונזי
ויונה ועוד דקאמך בירושלמי דעולה אינה לריכה הפסט ומחוס וכסוף
והפסח (דק) חשיב שדוהה בנה גדולה למחנה קטנה לענין הפסט
ומחוס אלף ודאי בירושלמי אריי צמח גני נח: **אצטריין** קרא
ל'פסעטיס' שפיקא. מיינה דגני קאד מן המיניין (א) לחור דרש
ל'פיק דב"מ (דף ק"ה) דטולן פטורין דעשירי ודאי אמר רחמנא ולא
דעשירי ספק גזיר ספק קדמה בהרס לשער לנן ספק שער לנן קדם
דרענין צבוק (דף ק"ה) דטורין מפתחנה בנה הכחוש צטריה
התחלה דמדיב לטוריו לא לעמלו ומיכיו מהפל לא קשיא דהנה לא
פירושו אינטריין קרא למעוטי ספקא שלם מיעט אחוס ודאי אלף
ומספק דקאמר ספקא היו ופיק כסבינא מזה ומזה אלף לנן כולם
פטורין קרא ולא מספק וכן ספק קדמה בהרס לשער לנן ודאי
טורין אלף גני כי צפיק בחדא דיומא (דף ע"ה) מכת פירכה
ומדאינטריין קרא לרביי ספקא קאמר דרבי צריה הויה ולא ספקא
לאסור ודאי חלני ולא מספק וכן צפיק שמי מדות (מנחות דף כ"א)
וצרחה ומעשר דלפעמיים שיהא כך ופסעטיס שיהא בענין אחר שייך
וצרחה דכל תחלת הציבוס שיון וקמי שמיא גילא אם ספק קטניא או גדולין
ספק שמיא ספקא קמי שמיא וכן בקוף על אלי מומין צבוכות (דף
טומטוס ואנדרגויטס ופרין מני אלימא ח"ק ספק הוא אינטריין קרא
כיון וקבות וקמי שמיא גילא וא"מ והא דר סבר אנדרגויטס ספק
העברל (וינחות דף פ"ה) פסוק כרבי יוסי דלא הכריע צו חכמים אם זכר
למעט יטע לר כר לענין ביאת המקדש ומדמבי (מנחה ד) ומזכר ועד
אחא קרא למעוטי ספקא וי"ל דבההיא דרב שמי מיעוטי כחביי ודע
לאנדרגויטס וחד לטומטוס ואם אנדרגויטס הוא זכר אחי מזכר לר
ממעטמא שיהא משונה והא דפרין צבוכות גבי הא דמעטמא אנדרו
שמי דרב למעוטי ספקא ההם פרי שפיר דאם לא למעוטי וא"מ
לר זכר הוא ולא ספקא לאחא לא אחי כח"ק דאמר ספק הוא אילי
חספא צבוק על אלי מומין (וצריות דף מ"ה) סמי מכאן טומטוס
דקסבר דר חסדל דלא קרא קרנא למעוטי מעטס ספק קיין דלא
קיי שיש להעמידו לאנדרגויטס וכי פירושו ההם מחלקת בלתי
לדקדקס תפרקס דמבי גבי צבור איכה לחסומיו למעוטי לאנדרגויטס

ומה בני יונה שלל הוכשרו בגדולים. דהא בני קטנים משמע. ועיכובא
הגדולים פסולין לקמן יליף: ת"ל פורים. לקמיה מפרש מאי
תלמוד: מאי תלמוד. כליזר מאזיח הקרא אנו אלוהים הכי נמי
דבני משמע קטנים מיהו עיכובא מנלן דלא מביטין גדולים מקי"ו: לא
לישמעיה רבא. א"י חזקא רבא.

גדולים נמי כשרים מכל הנק קרא
דמשתעי קטנים כגון האי דנכסא
ובשמעתא קולא ויזילת וכו' וכו' (א)
וכמוצרט) לא לשמטי הד קרא
בדנכסא מן בני התורה או מן
היונה ומדמטי ככולה בני ש"מ
לעכ: ואמא בני היונה דכסי ככו
בני לעיכא דלא גדולים פסולין
אלא התורה בין גדולים בין קטנים
משמע חלק אי בני גדולים לימי
אי בני קטנים לימי: מה בני יונה.
אינס כשרים כהשכר מורס: אף
סוריס. אינס כשרין כהשכר בני
יונה: יכול יכו לא הסוריס כשרים.
משמא מכלל קטנות: והיו כל בני
יונה כשרים. כל זמן שלא באו לכלל
גדולים: תתלם היתוב. כשמחלין
לזה כפיס צניעותא זאחרס פסולס
לזה וכו' דלאו מכלל קטנים ונפסלו
מבני יונה ולכלל גדולים לא שמי
שיכשרו בתורס: משויסיו. שיהא
כפי גופן גדולים ואדומים ומוהינס
כזה: משויסיו. משמחילו לזה:
מאיסי בני יונה כשרים. דכוס
שנולד מאוסים קן ומאיסינס כשרים:
משיעלעו. כדמפרש לקמיה: הוא
פני לה. שונה היה המשנה מפי רבו
משיעלעו והוא אמר לה מפרש
המשנה מדעתו משיעלעו לשון
אפרוחיו יעלעו דם משיהא להם ד
מזוי ונכשר דכי שמיט גדפא מיניה
אמי מיניה דמא: מן הסוריס או מן
בני היונה. מחזיר מכן שאלה ויבא
משנין תמלת היתוב מהו יאי די
נדרו או לא. דמן תמלת היתוב
פסול בשניהם משום שפיקא הוא שמה
גדולים שמה קטנים הלכך הטור

בני יונה לא יאח שמה גדולים הם אבל זה שגדר חזה שיראם הביא
שניהם יאח ממה נפשך אם גדולים הם יאח משום חורים ואם
קטנים הם יאח משום בני יונה: או דלמא לא גדולים נינהו ולא
קטנים הוו אלא ביה בעלמא הוו דיאח מכלל קטנים וכלל
גדולים לא גזא: אמר רבא תא משה. מדאיתריך קרא למעוטיהו
אי אמרם בשלמא. אשמועינן קרא דבריה נינהו ואפילו היבא
לדיבא למיחא לספיקא כגון צביה דידן דפסול שפיר אחא קרא:
אחא אי אמרם ספיקא נינהו. וקרא לא ספליהו אחא אלא דמחייב
מורין צבדיה לו בני יונה צבדיה: איטריך קרא למעוטי. מחייב
איחא ספיקא קמי קודשא בריה: האי אשמועינן לך גדולים נינהו
אימיהו צמרים ואי פשיטא לך דקטנים נינהו אימיהו צבני יונה
וכיון דלא פשיטא לך לא הא ולא הא מוסא אדעמין לאצבוריהו:
למעוטי

שחא מנא ליה דלמא לעולם ספקא הוי ואטריך לרבי מכל חלני
גבי פלגם דבסמך וי"ל דכל ספקא דאי אפשר להחזיר כמו גבי
עוטי מקרא שפיר מטעם שהם אלא הכא אפשר לגרר ספקא
גבי כבוי ופלגם כולן שוין אלא קרא למעוטי מטעם שהם
גבי דא דהוא כשהוא אומר למטה הוכר שאין מ"ל אלא להניח
עוטי ספקא אלא שפיר מאנדרוגיטוס שכולן שוין או כולם או
דלאמרינן בסוף המפלת (וזה דף מה). מדמטמא בלוגו ובסוף
אם נקבה ובריה צבני עלמא דקד"ר ויסי צבדיהא לא דוקא ואפ"ה
בה שחמו זכר ודאי נקבה ודאית ולא טימטוס ואנדרוגיטוס והכי
כוס למתכן מוכר ועוד אדם או מנקבה ועד אדם ואחי דא מנייהו
עוטי מטעם שהוא משונה ואם הוא נקבה אחיא מנקבה למעוטי
כוס מוכר הוכר ימירא דמנין גבי עולה מני או מ"ק ספקא הוא
זכר משום דלמנוה הוא תמאר דאית אי"כ מדמטמא ליה המזכר
והכי עומטוס דיש מן זכר ויש מן נקבה ואפ"ה לגרר וקאמר ד
ומע דטעמא משום דספקא הוא ולא אטריך קרא למעוטי וי"ל
זכר הרי הוא כשאר זכרים ולכן אין להעמיד המיעוט אטומטוס
וגיטוס דלרגנן אינו כבוד אבל טומטוס דברי הכל קידוש סמפס
ולא טומטוס דפירשנו ולכן פריך אלא מעשה דערביין ערך דלא
עקי

מסורת הש"ס

(א) ועיין חוסי' זמנים סז:
ד"ה כל הדא סז יתום:
לקמן כג: ד"ה ותהא.
(ב) ועיין חוסי' לעיל ע"א
ד"ה שיסולן (ג) ויקרא אה.
(ד) ויקרא ה' (ה) ויקרא
סז: (ו) ויקרא דו: (ז) ויסם
ז. ד"ה ולא עשירין.

תורת אור השלם

1. ואם מן העוף עלה
קרבנו לוי והקריב מן
ההרים או מן בני היותה
את קרבנו: ויקרא א יר
2. ואפרחיו יעלעו רם
ובאשר חללים שם
הוא: איז לט ל

גליון חט"ם

היום י"ח תשרי ובו' א"ג
בין שהבאן ליד הבקר.
פון משנה למך פייד
האל' משה' ה' ה' ופון
לקמן דף קלט ע"א כרש"י
ד"ה דמחשבה הקדמה:

הגהות הב"ח

(ב) תשוב' ד"ה אינטריך' נ"ו
מן המטייס לתוכן :

מוסף רש"י

משיצוהיבור, נולה מזהב
שסביב הלאר (ובמים טהור)